

Ansuck

Låt mitt hjerta till dig ila,
Dig återfuta, Jesu min,
Ännu då, när jag till hvila
Lagt mig ner och somnat in
Gif att jag din frid i saknar
Var och blif hos mig i min vän
Att det heter när jag vaknar:
Höre, jag är när dig än.

Silverbrudparet på Kiri!

En högtidsdag som denna
är hörs hyllning bringa
Och lyrar den är stränga.
Först till vår land, då

Vårt folk och loo vi gå
Att Hans nåd varit rik
Och Han givit eder så
Livor stora

Till mångens hjälp och båd
Den som enkam går
Lättje får.

Och hjälp att vägen finna
Att en gång hälet vinnas
//.

Blicken tillbaka går
 Sitt de många år.
 Slipstenen gick förvisat
 Här den var heligaste
 Dock adelsmärket är:
 Långt har mig kär.
 Han var ju med och då
 Hans mål varnet är
 Vi tacka vi blott
 För stort och smär.

//

Men se, från Oran då
 En ljusstrimma går
 Över de många år
 Och en välkänd skrift vi se

I flammande guld det står:
Ja, jag gör allting nytt.
 Långt över tack.



En kärlekshälsning
 från den gamla vän
 Birgit

7
Joh. Döpn. svarar äfö. till oss. Hinnlk. är nära. + Rågen
d. Piskus är banad för oss.

Da' G-rike är nära. hv. är da' all g-ria? Joh. Döpn. svarar Om
bänd. ed. ly hinnlk. är nära! Men dess välsig. märket uppräcka
vår hjertan d. en särskildig omvändelse d. bestar i sinnes-
ändring. Skrift. förklar. d. omvärdet saligt Fattar d. ant. sin
o. bänden om ed. 3. 19) At naturen in vi d. sine at vi haf. May

i oss d. son. vi måste fatta d. sinet, at vi blott ha' nog i Gud
o. i hans nåd. Vi äro b-öjda at glömma Gud f. Verld. Vi måste
få d. sine at vi öfva oss i at glömma Verld. f. Gud. En sat. sinnes-
ändring i viljan o. hjerts. innersta begär - d. är omvärdet.

* Den bestar endst. i at. lykt. and. d. Gud o. attunder Gud.
Skall en människ. vara i sanning omvänd, måste G-ande ha'
fäst tag i samvetet o. viljan o. herrens hjerts. innersta begär
bändes t. Her. o. hans nåd. D. G-nes ingen enda människ.
på jord. d. ik. en gång i ^{hans} lif har behöf af omvärdet d.
om han vill fräddas! D. G-nes ingd. i Verld. d. kan sättas
i ställe f. personlig omvänd.

Man skapar behov
lättare, än man tillfredsstäl-
ler dem. Lindner.

Såsom vår materiella
existens icke är lifvet, så är
vår materiella tillintetgörrelse
icke heller död.

Så framhåller hos de folk
förstärks, är det slut med dess
framtid. Jonas Lie.

Ett folk utan religion kan
man icke regera, och om det
ingen hade, skulle man lof att skapa
det en. Napoleon I.

En nation, som traktar
efter jämlighet, är oskicklig till frihet.
Carl Bernhard.

En nations styrka består
icke i dess utsträckning, utan också i
dess historia, dess förut och minnen.
Thiers.

Intet ästadkommer större skada
i kristenheten, än barnens för-
summande. Luther.

Barnet älskar modern mer
än fadern; det frustar fadern
mer än modern. Se, huru
skriften låter fadern gå före
modern i detta budet: „Du skall
älska din fader och din moder,
men modern före fadern i detta
budet: „Älska din moder och din fader.“
Talmud.

icke kött och blod, utan
hjerter gör oss till fäder och söner.
Schiller.

ett inskränkt sina behof
är väl det, som man borde
inplantera hos ungdomen. Ju
mindre behof man har, desto
lyckligare är man. Det är
visserligen en gammal sanning,
men en mycket förqärd sanning.
Sichteberg.

I det nya lifvet blir menniskan
intet utan Gud. Bergittas lif är
ett lif i bon, i allmosor, i afskild-
het från världen och vittnesbörd, så
att hon leder och drager till det
goda så många hon får när.
Så står hon rot i Gud, stammen
växer genom återhållsamhet,
grenarna breda sig ut genom kärle-
ken, frukten mogna genom
vittnesbörd. Så grönskar det nya
lifvet som palmen.
Men minsta synd, som icke bekän-
nas, leder till förtvining och
andlig död.

Försäkelse

Hvi skulle jag ej möta glad min släkt
Han är en engel äro i sin min Gud
Hvi skulle jag den gode Fader släkt
Hvar för Han vilde kenne sin sin Gud

Som jageln under moderns vingars hvilas
Intin Hans bröst jag lutas mig i er
Och komma tiden an med Fader vilas
Jag segras dock och regern är min Fur

Liksom en dufta milst sig biter höjer
Emot min Faders älskafaste blä
Och då i sin lys him Fader öjer
Hm kvickas arket i hans öra bli

Låt appet af min vilja sig behaga
Du som dyper af min hjerta su
Och låt mig min kelt af kärlek tya
Likom du komm af kärlek ger

Kitalis.

"Och, låt mig med glädje få Tjenadiga
Hur ringa & Jesu den Tjensten än är
Du Tjenade villiga, så gif och åt mig
Den villige Anden, som frojdas i Dig,

Ej det som af människor prisas för stort
Blott det som af kärlek till Dig vardes
Du skidas & Jesu med vårbene ^{egjör} är
Och löns en dag, då du kommer igen."

"Lifens lys, du skons!
Låt mig dig få koma,
Af dig lifas så,
Som de blommas sprida
Sig för evig glän
Och i jagring stå."

Uppfyll mig med kärlek af dig,
Låt din kärlek i mig verka
Och din Ande verka.

Gör mig odrygt, Jina
Fri från slud och drus
Genomträng min själ
Med ditt lys till klara
Lyck dit verk verus

Det der din drømme vil
Anden din,
Sin himlen din
Der for smukke og søde.

Giv din dig mig gerne,
Dig en bønning blivne,
Dig en egendom

Kendes der mig bare,
Der i mig forklare
Ende Fader Kom!

Herre Her!

Min din jeg er

Evigt og jeg der er din,
Måke, Lyde, min!

Her du som en Herrens lig
I Hans ordag
Blomster duft bliv for Hans
I Hans hage og der

I det Han græder dybt omkring dig
Du du vil der
Och i det si skøn og heiligt
For Hans øje der

Begynd og solken og Han giv
Efter sin behag
Du Hans lig der bevarer
Sin Hans store dag

Du, Herr, gibst Kraft den Reinen
und den Schwachen allermeist
Dank gibst du Reinen Reinen
Reinen guten stinen Geist
Dass es geht wo und wann ..
Sich die stine halten kann

Blif en Herrns ros som Honna
Dönjuki blou für Gut,
Pringa Ajel, men Paik für Honon
y Hans egen skunt.

L. S.

(Afskrift)

Julesång 1891.

Helga nu: I hus förklarad
Står din bild inför min öga
Då du jordens låga boning
Herren frädde från det höga.

Och som barn, så svag och vundin
Lät sig födes i vårt släkte
Och åt alla människor, syndabundna,
Som en broder handen räcker.

Wil mi englesingen klinga
Med tju herdars stua skara
Och hvar själ, som suckat, bidat
Tacksmitt må till Amen swara.

Ty hwerd wore detta lifwel
Med dess bröu och nöd och tårar
Om Han iche öppnat wägen
Till den högre werldens vägar.

Och hwerd wore vil den skrifvel
Som än skönjs i tidens spegel
Om Han derpå iche präglat
Eruigheternas insegel.

Täfnigt hade genom sekler
Slappfunt långtat oss fromme
Om ej mensklighetens stamträd
Till oss bära denna blomma.

Derför - uti Guds förkländ
Står din bild inför mine öga
Helga natt, då hit till jorden
Herren brädde från det höga.

³
Foreningen Pilgrimsand.
Medlemsforteckning 1921.

Styrelsen:

Froken Astrid Bergman, adförelse, Sankt Eriksgatan 79. Stockholm
" Gerda Nordendahl, sekreterare, Jern-Torget 34 B. "
" Julie m. Rygeboen, Biskops Ingelsgatan 81. "

Brevicelande medlemmar:

Fröken	Jenny Andersson	(3 grupper)	Unga Nygatan 7-9, Göteborg.
"	Stina Andersson	(1 grupper "Bocksippa")	Gjökennet, Skövde.
"	Astrid Bergman	"	Sankt Eriksgratan 79, Stockholm.
"	Carla Gustavson	"	Fors Mariestad.
"	Ester Halmberg	(3 grupper)	Seulingska gjökennet, Norrköping
Ung	A.W. Johansson	"	Knapared, Ringstena
Fröken	Elin	(1 grupper "Bocksippa")	Marielidstorg 19, Karlskrona.
"	Ellen	(2 grupper "Uppst")	Slottsgratan 8, Jönköping. (Frikildd)
"	Ester Johansson	("Bocksippa")	Syds skola, Bergvik
Ung	Johan Julinder	"	Algoris.
Fröken	Rut Kjellgren	(3 grupper)	Altma, Skultorps
"	Ester Lager	("Uppst")	Hofors
"	Ellen Sundberg	"	Astra Kragstugatan 31, Borås
Frö	Elisabeth Sundberg	"	3:de Trögatan 56, Gävle
Fröken	Jenny Sundquist	"	Samantekennet, Uppsala
"	Mona Malmkvist	"	Bondegratan 23, Gickadehningen 2 tr.
"	Emma Nilsson	(3 grupper)	Yxskafkålen, ^{Stockholm} (Jämtland)
"	Greta Nordlund	"	Grev-Turegratan 34 B, Stockholm.
"	Eva Olin	("Uppst")	Skeppargratan 12, Gävle.
"	Mona Olsson	(3 grupper)	Laxviken (Jämtland.)
"	Ellen Sandberg	("Uppst")	Björkås, Rångeåls
"	Elsa Thoren	("Bocksippa")	Sörby, Wästra kloster
"	Mona Thyr	("Uppst")	Nora Trögatagatan 12, Gävle.
Ung	Karl Öberg	("Bocksippa")	Jansrud, Almnäse.

Eg. *hericium*.

Förskan	Miklerström
"	Sörström
"	P. Olsson
Tjän	Lindelöfström

Stenning's sjakkeent, Norkopins

Lycksele den 17 augusti 1943.

Fröken Astrid Bergman,
Huddinge.

Samlade till konferens i Lycksele sända vi den trofasta och
intresserade vännen varm välsignelseönskan.

Holger Larsson	Sven Larsson
Walter Larsson	Karl Larsson
Arvid Arvidsson	Carl Larsson
Oscar Larsson	Karl Larsson
Ernst Larsson	Sven Larsson
Frans Larsson	Julius Larsson
Johan Larsson	Paul Larsson
Julius Larsson	Erin Larsson
Mrs. Larsson	Hugo Larsson
Carl Larsson	Ernst Larsson
John Larsson	Carl Larsson
Fredrik Larsson	Julius Larsson

Utbl.-Nr 354

Infl.-Nr

fol. 29

Flyttningsbetyg

(för ensam person)

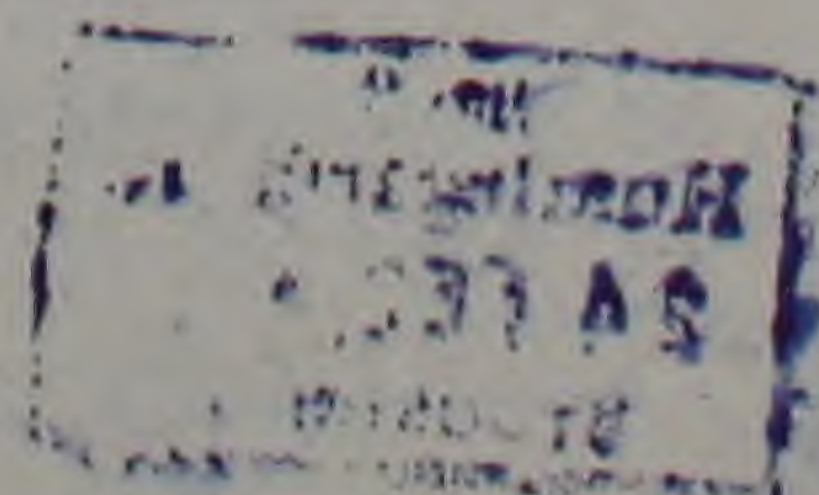
1. *Fräken*
2. *Astrid Maria Bergman*
3. är född den *9 aug* år *1870* (*Ljusio*)
4. i *Nyaala* församling i *Nyaala* län,
5. är *—* vaccinerad
6. är *—* döpt,
7. har inom svenska kyrkan konfirmerats och eger *god* kristendoms-kunskap
8. har inom svenska kyrkan begått H. Nattvard,
9. är till nattvardens begående oförhindrad
- 10.
11. åtnjuter *—* medborgerligt förtroende
- 12.
13. är *huv* äktenskap *ledig*
- 14.
15. ~~såsom värnpliktig~~
16. flyttar till *Tinabba* församling i *Stockholm* län
17. betygar *Uppsala Domkyrkoförsamling i Uppsala län*
18. den *7 maj* år 190*2*

Ant. i Finska förs.
d. $\frac{14}{6}$ 190*2* Pastorsämb.



A. Turner

V. pastor Komminister Adjunkt



S. M.

Beräkade Flyror:

Stenhuset:

Wåningen en tr. upp: 6 rum, stor tambur,
balkong, kök, kökskammare, rymlig
källare, trädgård — Kr 1500. —

Wåningen på nedre botten: 7 rum, kök, tambur

Windsåningen: 5 rum samt ett stort, treftigt kök, 600. —
samt källare (nu 700 Kr) — 900. —

Stråhuset: 5 rum samt ett stort, treftigt kök, 600. —

Minde Stenhuset på gården:

en tr. upp ett rum med kök . 160. —

tvättstuga, bagerstuga, bager-
kammare (nu bebott af familj) . 160. —

P. M.

Flyror (beräknade):

Wåningen en tr. upp. - Kr. 1200.-
6 rum med stor tambur samt kök

" nedbotten (nu 700 kr) 1000.-

3 rum på vinden (nu 570 kr) 600.-
(rymligt kök)

Träbyggnaden:

5 rum och stort kök 600.-

Gårdsbyggnaden:

1 rum o. kök, en tr. upp. 150.-

Bagarstuga med kammare

(lägenhet) (nu bebodd af familj) 150.-

Stall, trädgård

Kr. 3700.-

Räntor.

Intecknade skulder:

25.000 @ $4\frac{1}{2}\%$ (Sparbanken) - 1125.-

15.000 @ 5%

- 750.-

Kr 1875.

(Bidrag till en serie uppsatser om

"Gamla gårdar i Uppsala och deras ägare")

Professor Bergman var född i Stockholm år 1837 och son till grosshandlaren Johan Bergman Olsson och hans hustru Henrika Deutsch. Blev student i Uppsala 1856, medicine licentiat 1867 och medicine doktor 1869 samt förordnades samma år till docent i epidemiologi och allmän hälsovård. Inom dessa studieområden bedrev Bergman en mycket uppskattad vetenskaplig verksamhet (hans huvudarbete är Sveriges folksjukdomar I Frossan, II Rödsoten), och medicinska fakulteten föreslog år 1878, att en personlig professur måtte inrättas åt Bergman. Detta förslag förföll, men Bergman bibehöll sitt intresse för nämnda studieområden och företog åtskilliga studieresor till utlandet samt författade en del smärre uppsatser och gjorde även förarbeten till ett större arbete. När Bergman längre fram, år 1893, begärde och erhöll avsked såsom docent, tilldelades honom på fakultetens hemställan professors namn, heder och värdighet.

Bergman utövade därjämte enskild praktik med hudsjukdomar som specialitet. Under en lång följd av år hade han regelbundna mottagningar jämväl i Stockholm.

Under åren 1879-1885 var Bergman intendent vid den universitetet tillhöriga Sättra brunn. Vid hans mottagande av befattningen befann sig brunnen i rätt ogynnsamma ekonomiska omständigheter. Hans stora praktiska förmåga och skicklighet som hushållare kom därför här till god användning, och medicinska fakulteten vitsordade också vid första 5-årsperiodens utgång hans "synnerliga skicklighet som intendent vid Sättra".

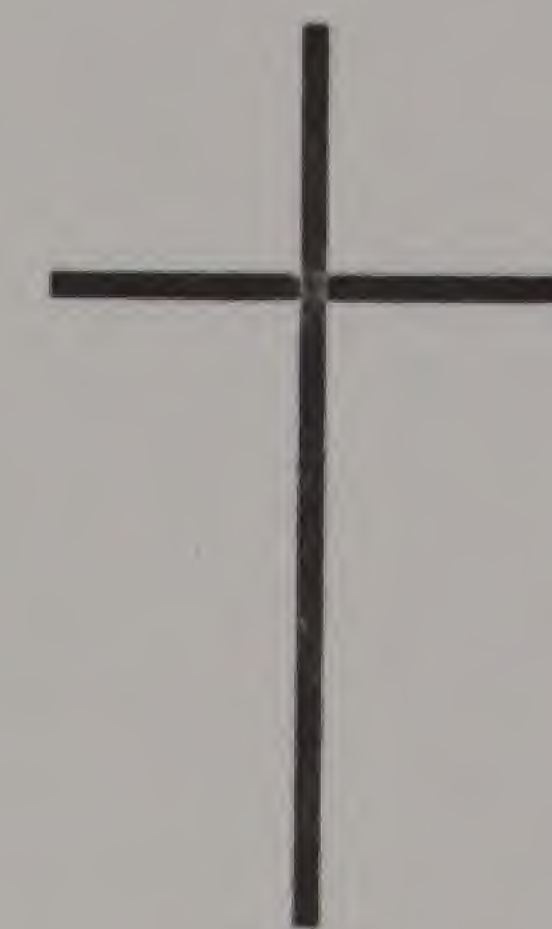
Bergman hade i Uppsala en del kommunala förtroendeuppdrag, bl.a. var han under många år stadsfullmäktig.

Under den senare delen av sitt liv kom Bergman att väsentligen ägna sig åt ledningen av några bolag, i vilka han intresserat sig, och därmed sammanhängande verksamhet.

År 1905 flyttade han till Stockholm och avled där år 1910. Hans änka Maria Wetterdal (född 1839), med vilken han sedan år 1867 varit förenad i ett lyckligt äktenskap, överlevde honom länge; hon avled år 1927.

Såsom person var Bergman varmhjärtad och hjälpsam men tillbakadragen och undvek offentligt framträdande. Varmt religiöst sinnad övade han jämte sin hustru en vidsträckt välgörenhet i det tysta. I hemmet, som hade en i god mening gammaldags prägel, utövades stor gästfrihet. Ett företag, vartill Bergman tog initiativ, var församlingshuset Vindhem, som han på egen risk lät bygga och därefter (år 1903) med en avsevärd reduktion av anläggningskostnaden överlät å en stiftelse för att tjäna församlingsändamål.

Liljesons Begravningsbyrå A/B,
Upplandsgatan 39, Stockholm.



ASTRID BERGMAN

VID JORDFÄSTNINGEN I STORA GRAVKORET
SÖNDAGEN DEN 23 NOVEMBER 1952

Trio ur sorgmarsch Chopin
Orgel.

Air Bach
Violin: Violinist Harry Fritz-Crone.

Sv. Ps. n:o 324: v. 1—4.

Uti din nåd, o Fader blid,
befaller jag i allan tid
min arma själ och vad jag har,
anamma allt i ditt förvar.

Mitt liv, min kropp och ande är
din egendom, o Herre kär;
bevara själv vad dig tillhör,
att intet ont mig skada gör.

I dig är jag av hjärtat nöjd.
du är min enda tröst och fröjd;
uti min nöd och stora brist
är du min hjälp, det vet jag visst.

Det är min tro, o Fader blid,
hjälp att jag alltid blir därvid;
ifrån ditt barn du aldrig vik,
att jag må ärva himmelrik.

Jordfästningen:

Komminister Henrik Ekman.

Sv. Ps. n:o 426: v. 1 och 5.

Ljus av ljus, o morgonstjärna,
Kriste, sanna sol och dag,
vi se nu den solen gärna
framgå efter ditt behag,
som med rosenstrålars sken
världens krets upplyser ren,
det i natt var gömt upptäcker
och var till sitt kall uppväcker.

Låt vår lampas olja brinna,
när du dömer världen vid.
Låt vår levnad så förrinna
denna korta vandringstid,
att du oss av sorgens dal
värdes till din fröjdesal
och vårt rätta hemvist föra
att oss evigt saliggöra.

Begravningsmässa.

Sv. Ps. n:o 425: v. 6.

Lär mig min dag fullända
ditt namn, o Gud, till pris
och tro, vadhelst må hända,
att du är god och vis.
Du värdes hos mig vara
i allt mitt levnadslopp
och, när jag hän skall fara,
tag själen till dig opp.

Ave Maria Schubert
Violin: Violinist Harry Fritz-Crone.

Sonatina ur Actus Tragicus Bach
Orgel.



VINDHEM

VINDHEM

VINDHEMS FÖRSAMLINGSHEM I UPPSALA

1903—1953

Från Ingemar Ekman
med hälsning, för
Vindhem.

Utgiven av
Stiftelsen Goda Herdars Minne
under redaktion av
Stig Hellsten

Omslaget utfört av
Birgitta Hultkrantz-Fogelklou

UPPSALA 1953. WRETMANS BOKTRYCKERI A.-B. 2075 53



KAPELLET — VINDHEMS HJÄRTA

Vindhem

Allt det rena, sköna, höga
som direkt till hjärtat talar,
himlens blänk i barnets öga,
hemmets värme, ljus och trevnad,
Jesu tro och efterlevnad,
talar skönt i Vindhems salar.

Allt det sanna, evigt sanna,
Ordet, som till hjärtat talar,
jordisk färdkost, himmelsk manna,
Ordet, som vårt liv förklarar
och Guds vilja uppenbarar,
bjudes oss i Vindhems salar.

Allt det sköna, sanna, rätta,
giv oss, Fader, som hugsvalar.
Högt vi vilja målet sätta,
men om trötta ned vi digna,
stärk oss, Fader, och välsigna
Dina barn i Vindhems salar.

Tack, o Gud, för svunna tider,
ljusa berg och mörka dalar,
själens nöd och ungdomsstrider.
Kristi tro, den glada, ljusa,
låt som Andens vind den brusa
alltid genom Vindhems salar.

Georg Granberg.

BÖRJAN

Av Ragnhild Törner

OMKRING SEKELSKIFTET låg det en gammal lantgård ungefär på den plats, där Vindhemsgatan 10 nu är. Den hette Vindhem och gjorde sannerligen skäl för namnet. På de stora obebyggda gårdarna runt där omkring hade vindarna fritt spelrum.

I denna gård hade församlingen och skolan fått hyra tre små rum. Det ena användes som slöjdsal. I det andra residerade den allmänt avhållne och aktade »farbror Rehnström», som undervisade skolpojkar i skomakeri. I det tredje rummet hölls modermöten under ledning av bl. a. den intelligenta och varmhjärtade professorskan Sundén. Där hölls också bibelförklaringar och andaktsstunder. På söndagsaftnarna öppnades dörrarna till skomakeri- och slöjdrummen. Hyvelbänkar och skomakarpallar fingo då göra tjänst som sittplatser för de många åhörarna.

Det var ett fattigt distrikt som Vindhemsprästen fått sig tilldelat. Den förste av de präster, som arbetade på Luthagen kallades rätt allmänt för »Fattigprästen». I hans väntrum satt det på mottagningstiderna ständigt en skara hjälpsökande, och på mötena i den primitiva och provisoriska församlingslokalen fick han höra om och se så mycken både andlig och lekamlig nöd, att han ofta var djupt tyngd därav. Det var där han fick lära känna »Höns-Anders», som bodde i ett

hönshus och den stackars försupne Alarik, som av professorskan Sundén mutats till mötet med en 2-krona. För Alarik blev det mötet begynnelsen till ett nytt liv och även Höns-Anders blev hjälpt i sin nöd liksom många, många andra med dem.

Det var emellertid inte underligt att prästerna i det fattiga Vindhemsdistriktet längtade efter ett församlingshus. Man måste söka nya vägar att nå de i stadens utkanter boende församlingsborna, som ofta levde i andlig och lekamlig misär. Till kyrkan kom de sällan eller aldrig. Omkring sekelskiftet var Domkyrkan vid gudstjänsterna bara till hälften fylld.

Men även för de »fromma» behövdes ett församlingshem. Dessa samlades vid mindre sammankomster och möten i privata hem. Ett av de hem som på det sättet uppläts för församlingsändamål var professor F. A. G. Bergmans. Professorn kallade ofta missionärer och andra talare till Uppsala och inbjöd då en skara intresserade till sitt hem. Därigenom kom denne man att mer än de flesta känna behovet av en församlingslokal. Och det var också han som sedermera blev den egentlige byggherren för det nya Vindhem.

Redan pastor Alfred Berglund hade börjat tala om och samla pengar för det tilltänkta församlingshemmet. Men det var under pastor Claës Törners »regering», som henimet kom till stånd. Han berättar själv därom på följande sätt:

»Vi försökte tigga pengar och låna. Men det var omöjligt; det gick icke. Så en dag mötte jag en rik professor, läkare. Han frågade: Hur går det för Er med församlingshemmet? Svar: Det går icke alls. Professorn: Ni duger ingenting till. Vindhemsprästen: All-



Ute på Luthagsgårderna byggdes Vindhem

deles riktigt, vi duger ingenting till. Men det gör icke saken bättre för oss. Professorn: Kan jag få bygga församlingshuset åt Er? Prästen: Ja det kan jag lova. Professorn: Då reser jag till Stockholm och beställer ritningar. Prästen blev så glad att han höll på att ta professorn i famn av bara glädje och tacksamhet. Och så byggdes församlingshemmet Vindhem för 42.000 kr.»

Huset byggdes efter den tidens smak och inreddes opraktiskt och fult, som brukligt var med dylika lokaler. Men varken Vindhemsprästen eller församlingsborna tänkte på, att det kunde vara annorlunda. De kände bara en stor glädje och tacksamhet för den rymliga lokalen.

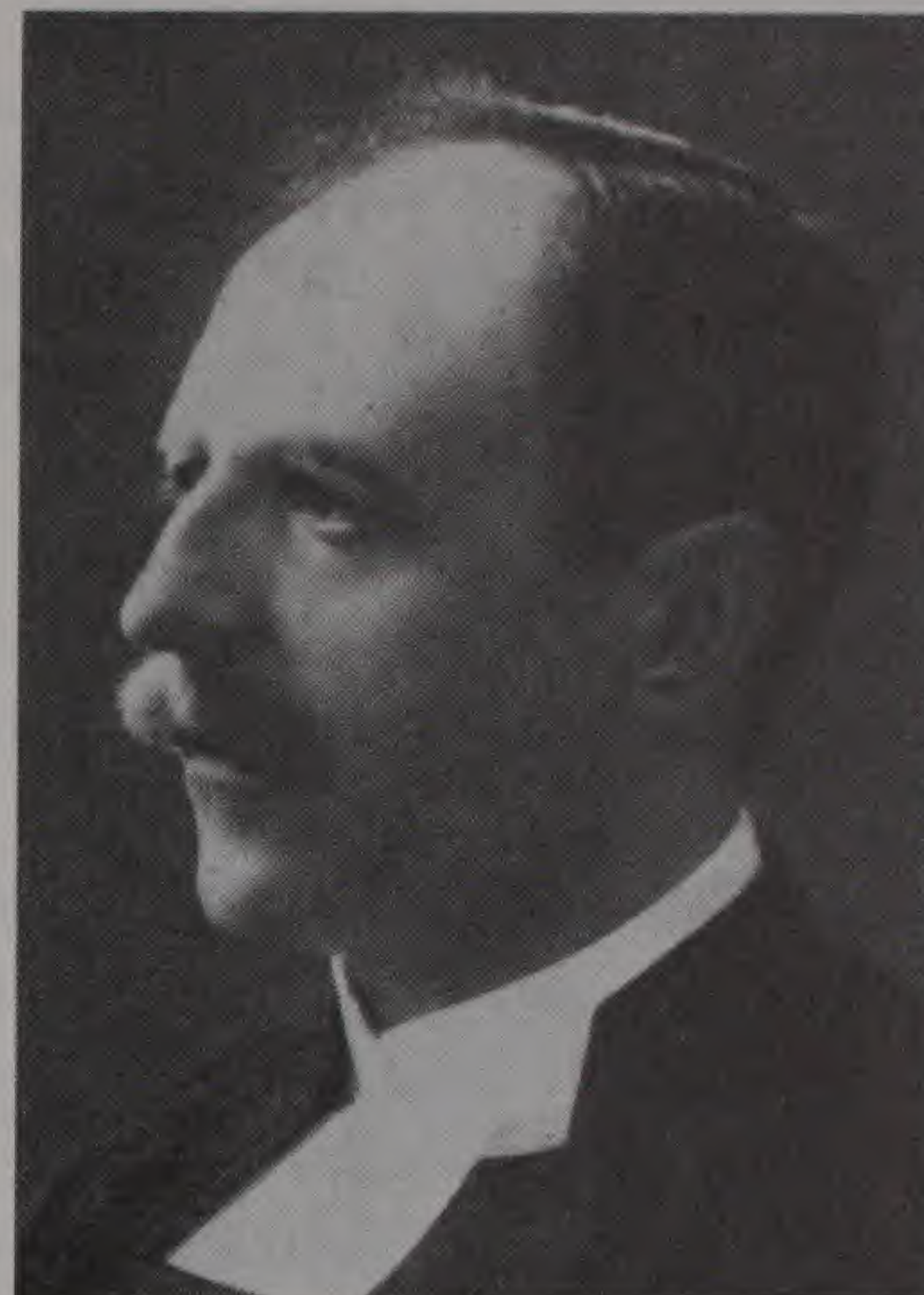
Invigningen den 23 okt. 1903 förrättades av ärkebiskop Ekman som talade över ordet: Huru ljuvliga äro Dina boningar, Herre Zebaoth. Ps. 84. Han liknade

det nya församlingshemmet vid en hälsobrunn. »Över en sådan plägar man uppföra en byggnad. Men de som komma till den byggnaden göra det icke för husets utan för hälsobrunnens skull. Må det bli så också här. Jesus Kristus är hälsobrunnen.»

Följande söndag, 20 sönd. e. Tref. hölls den första gudstjänsten. Knappast hälften av dem som kommit kunde beredas plats.

I sin predikan talade pastor Törner över ordet: Han har omsorg om Eder. 1 Petr. 5: 7. »När ingen annan vet råd så vet Jesus. 'Vår nya kyrka' står som ett bevis härpå. Vi hade försökt alla de medel vi visste för att få ett församlingshem. Det syntes omöjligt. Men Herren visste råd, innan vi anade stod det färdigt här. Och Gud vare tack för hans gåva.»

Emellertid infann sig snart nog på nytt det stora bekymret: ekonomin. Räntan på skulden måste betalas och 5.000 kr. dessutom enligt överenskommelse med professor Bergman avbetalas varje år under de tre första åren. Den stackars prästen lyckades emellertid endast samla i hop pengar till räntan och infann sig därmed hos professorn. »Men var äro de 5.000», frågade denne bistert. »Dem har jag icke», blev svaret. »Ja, men det var ju överenskommet, att 5.000 kr. skulle avbetalas», vidhöll professorn. »Det hjälps icke», svarade pastor Törner skamset. »Jag har knappast kunnat skaffa pengar till räntan.» Professorn: »Men skulden *skall* minska med 5.000 om året, så då skänker jag de pengarna.» Behöver det sägas, att Vindhemsprästen blev glad. Tre år å rad gick det honom på samma sätt. Och man tyckte sig stå på något fas-



CLAËS TÖRNER
Präst i Vindhem till 1911

tare ekonomisk grund även om penningbekymret också sedan kunde göra sig påmint ibland.

Vindhems församlingshem kom till i en begynnande vartid. Liknöjdheten och föraktet för kyrkan hade ersatts av ett andligt uppvaknande. J. A. Eklund predikade kyrka och församling så att Dômen fylldes.

Väckelsen märktes även inom det s. k. friare församlingsarbetet. Man började att hålla församlingsaftnar med stor tillslutning, inte bara från Luthagen utan från hela staden. Föredragsämnena berörde i regel sådana områden av livet, som kunde ställas i relation till kyrkan t. ex.: Kyrkan och hemmet; Kyrkan och barnen; Kyrkan och de unga o. s. v. På föredragen följde så gott som alltid ett livligt och givande samtal. En av de flitigaste deltagarna i församlings-

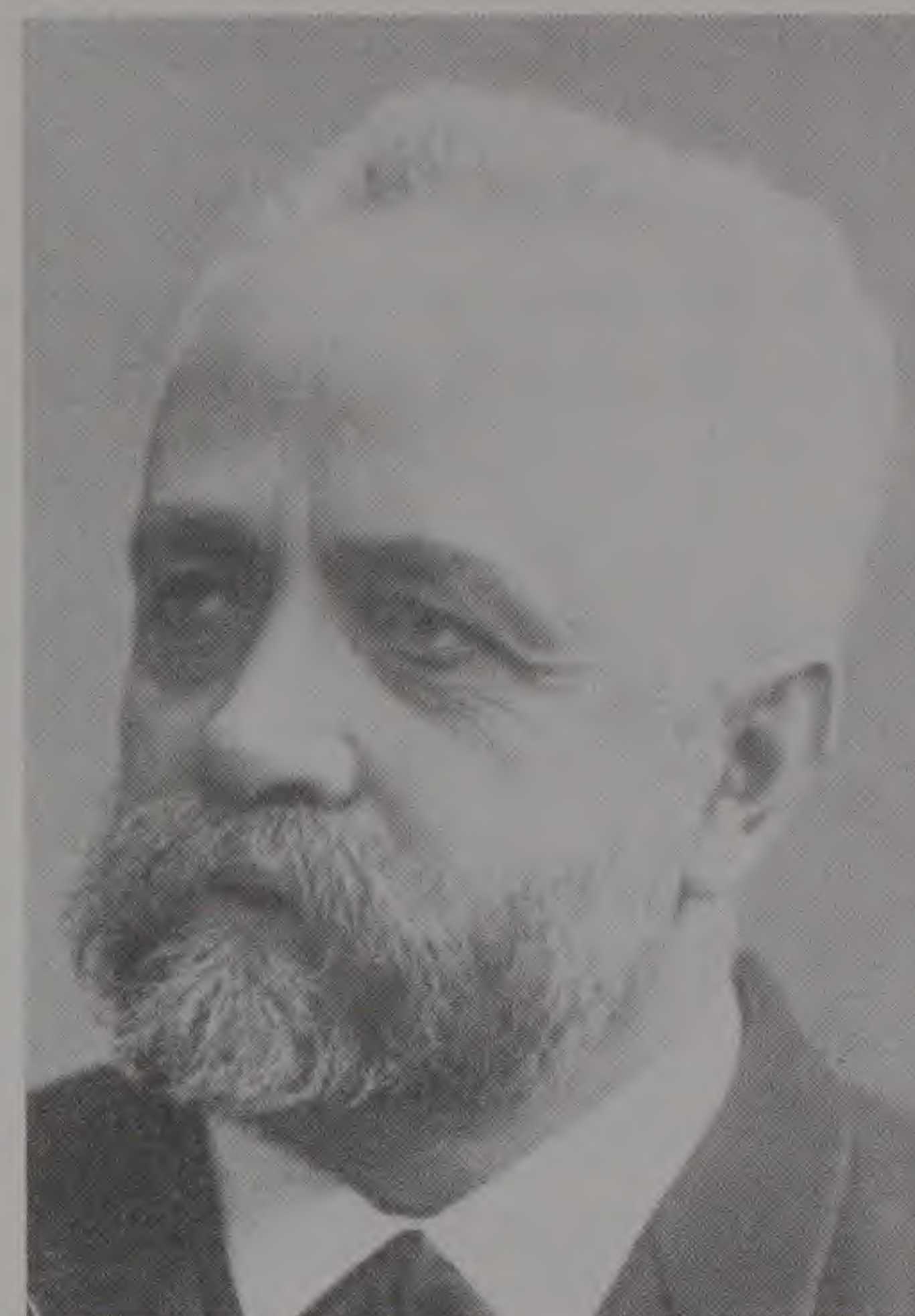
aftnarna doktor Carl Fredrik Lundin vakade troget över att samtalet hela tiden skulle röra sig om läget »just nu». Och v. pastor Josef Källander bidrog mer än någon annan till att aktualisera situationen för dagen. Hans inlägg voro alltid djupt personliga, ingående och aktuella.

Det var gripande att höra lärda professorer och andra framstående män och kvinnor avlägga rent personliga kristna vittnesbörd. Men även studenter och studentskor och annat vanligt folk vågade frimodigt öppna hjärtat i denna innerliga gemenskapskrets.

Vid tesamkvämet som alltid följde rådde en glad och otvungen stämning. Med tekopparna balanserande på handen gick man omkring bland vänner och bekanta. Endast ett fåtal av de många deltagarna kunde beredas sittplats.

Visst kan det hela sägas ha varit stillöst. Men trots de fula pinnstolarna och de omålade träskivorna med sina pappersdukar var det dock så vackert — ack, så vackert med de många människorna, sammansvetsade av ett nyvaknat hopp och en ny tro på Sveriges kyrka.

Även inom det nybildade Vindhems ungdomsförbund rådde något av samma anda. Man behövde icke nödga och truga, bara laga att lokalerna räckte till. I ett brev till sin fästmö talar pastor Törner om ett ungdomsmöte på Vindhem med 300 deltagare. Ändå fanns det då som nu stora skaror av ungdomar, som man icke kunde nå. Pastor Törner var emellertid outtröttlig i att söka få ett grepp även om dem som stodo utanför och i föredrag runt om i vårt land manade han inträngande sina ämbetsbröder att icke tröttna.



GUSTAF BERGMAN
lekmannen som skapade
Vindhem

»Betänk att det tar tid att väcka de unga. De måste ha tid att *morna sig*. Låt dem gärna *springa sig vakna*. Scoutrörelsen och idrotten äro bra medel. Vi måste också blåsa i basun och trumpet, både starkt och klart.»

Vindhems ungdomsförbund blåste i bokstavlig mening i trumpet. Claës Törner hade lyckats skaffa sina pojkar rätt många blåsinstrument, som trakterades flitigt till mer eller mindre glädje för åhörarna. En lång tid inskränkte sig orkesterns repertoar till kungssången. Den spelades vid mötets början. Den spelades under kaffedrickningen, och den fick också tjäna som utgångsmarsch vid mötets slut.

Vid tiden för kortågrörelsens genombrott förlade Kristliga Studentförbundet rätt ofta sina möten till

Vindhem. Man fann miljön där mera intim och personlig än den på gamla Värmlands nation

Vid ett sådant tillfälle talade Skovgaard Petersen om Ungdomen och Kjærligheten, så att man aldrig glömmer det. Vid det efterföljande samkvämet hade en Vindhemsflicka smyckat bordet med genomstungna röda pappershjärtan uppträdde på sidenband, till stor förnöjelse för föredragshållaren och åhörarna.

Vid ett annat möte på Vindhem höll mr. John R. Mott ett så entusiasmerande föredrag, att åhörarna, till ett antal av omkring 300, sjungande följde talaren hem. När polisen närmade sig för att göra slut på »ofoget» kommenderades språngmarsch, och innan lagens väktare hunnit fram till tåten var hela den sjungande skaran framme vid målet, professor Quensels magnifika villa, av studenthumorn döpt till »ett ringa teologtjäll».

Studentrörelsen var inte bara genom lokalfrågan knuten till Vindhem. Claës Törner var under tre år kristliga studentförbundets ordförande, och flera av studentförbundets medlemmar voro tillika medlemmar av Vindhems ungdomsförbund, så t. ex. Manfred Björkquist, Gustaf Kyhlberg, Sigfrid Alm, Siri Jonsson m. fl.

I ett brev från Gustaf Kyhlberg till den som sedan blev prästfru i Vindhem talas om »Manfreds förslag att dela upp det stora ungdomsförbundet i två delar». Till ledare för det ena hade han tänkt sig pastor Törner, Sigfrid Alm och Siri Jonsson för det andra Manfred Björkquist, Gustaf Kyhlberg och Ragnhild Lange. Det blev emellertid ingen delning av. Möjligt är att pastor Törner ogillade fördelningen av ledarna.

I övrigt bedrevs arbetet i Vindhem ungefär efter

samma linjer som nu med föredrag, söndagsskola, syföreningar, bibelstudier, skriftspredning och olika former av social hjälpverksamhet. Det är många namn man ville nämna i detta sammanhang men utrymmet medger det ej. Man blir så varm om hjärtat när man tänker på dem alla. När man träffar gamla Vindhemmare känner man en sådan innerlig gemenskap med dem och man dröjer med förkärlek vid minnena från den första vartiden, som nu strålar i en förunderlig glans.

Det gäller emellertid att icke bara se tillbaka. Minnena måste inspirera till nya tag, och vi må minnas psalmens ord: Se vi framåt samma kärlek Oss här-
efter följa skall — — — Nya plikter nya strider men
ock ökat nådesmått.

HERREN HAR OMSORG OM OSS

*Ur den första predikan i Vindhem, hållen av Claës Törner
20 sönd. efter Trefaldighet 1903*

Han har omsorg om eder.
(I Petr. 5: 7.)

APOSTELN KUNDE av egen erfarenhet säga detta. Han hade fått vara med Jesus, under det »han gick omkring, gjorde väl och hjälpte alla».

Låtom oss minnas ett par exempel på Jesu omsorg. Det var en mörk natt, då lärjungarna kämpade mot storm och vågor på Genesarets sjö. De voro »hårt ansatta» och svävade i livsfara. Jesus hade stannat kvar på stranden för att få vara allena i bön. Men icke glömde han sina nödställda lärjungar. Fram på natten kom han till dem, gjorde slut på förskräckelsen med sitt: »Varen vid gott mod, det är jag.»

Eller vi minnas det tillfället, när tusentals människor samlades kring honom i öknen och de icke hade något att äta. Herren bjuder folket att sätta sig ned och mättar en skara på 5.000 förutom kvinnor och barn. Ingen behöver förgås i Jesu närhet.

Herrens omsorg räcker än i dag. Det kan du kanske själv och tusenden med dig intyga. Var morgon har den varit ny.

Ofta möta vi människor som säga: »jag vet mig ingen råd». Fattigdom, sjukdom, bekymmer för husrum o. a. ha drabbat mig. Jag vet mig ingen råd.

Eller det är inte så långt mellan var gång vi få se

en far med sina små stå vid mors bår, eller en annan gång en fattig, sjuk mor med de sina vid handen följa far till hans sista vilorum. Framtiden är bara mörker; de se ingen ljusning. Och vi som gingo med, kunde endast säga några svaga ord till tröst.

Men ständigt ha vi fått erfara: det blev råd. Ofta på ett sätt, som vi aldrig anade.

Jesus kunde hjälpa, då alla andra stodo rädlösa. Vem utom Mästaren kunde komma de mot vågorna kämpande lärjungarna till undsättning?

Och där i öknen sågo lärjungarna ingen annan möjlighet än att skilja folket ifrån sig — lämna dem hungerande i öknen. Herren visste råd. De fingo sätta sig ned och blevo alla rikligt mättade. *När ingen annan vet råd, så vet Jesus!*

»Vår nya kyrka» här står ock såsom ett slående vittnesbörd på den sanningen. Vi hade försökt alla de medel vi visste att få en. Det syntes omöjligt. Tanken höll på att få fara, ty den var utförbar f. n. Herren visste råd, och innan vi anade, stod den färdig såsom vi nu se den. Och Gud vare tack för hans gåva!

Hittills har jag talat så gott som uteslutande om Jesu omsorg ifråga om det timliga. Det timliga: kläder, föda hus och hem är allt gott, men det är inte det bästa.

Kära vänner, *vi ha en själ!* Och Herren Jesus, som stillade stormen, mättade den hungrige, han glömde inte *själen*. Han satte natten till för att hjälpa en Nikodemus, han kunde gå långa vägar för att få frälsa en själ från synden. Mitt i eget lidande hade han hjärta för Petrus och hans själslidande till följd av förnekel-

Och Herren Jesus, som nu sitter vid Fadrens högra sida i himmelen, delar än i dag ut till »alla tyngda och behövande själar på jorden det de behöva för att leva det eviga livet». — Vilken omsorg, »vilken kärlek underbar, sann!»

Till var och en ger han just det, som behövs.

Här ser han en, som för arbetets skull icke har tid att vårda sin själ. Den tar han undan en tid sägande: »kom avsides och vila dig något litet».

Här ser han en som framgången håller på att göra högmodig. Herren rör vid honom genom sjukdom, genom motgång, att han icke för ett timligt väl skall slösa bort sin dyra själ.

En annan är tyngd av sorg och nöd. Det får icke alltid vara så. »Åkalla mig i nöden, skall jag hjälpa dig, och du skall prisa mig», har han sagt. Och det har blivit hjälp.

Och hans omsorg sträcker sig över hela livet — ja, in i evigheten. »Han vill att alla skola varda frälsta.»

Vad äro vi då Herren skyldiga för all hans omsorg? Jo, »att tacka, lova, lyda och tjäna honom».

Den tanken leder mig till ett annat ord: »*Kommen och tillbedjen Herren i helig skrud!*»

Kommen, kära vänner, ofta och talrikt till denna helgedom och tillbedjen Herren i helig skrud! Kanske är det för mycket begärt: *tillbedjen!* Däri ligger mer än i maningen: *bedjen*. Men målet måste vara tillbedjan.

Endast Herren i himmelen tillkommer tillbedjan, endast han är värd tillbedjan. Vem annan i himmel eller på jord är värd att falla ned inför i helig vördnad och i ett heligt överlämnande? Ingen utom han,

som öppnat väg för oss hem till fadershuset och gör det möjligt för oss att nå fram dit.

Och skruden, som nämnes, det är hjärtats renhet och hjärtats djupa längtan efter Gud.

Kommen då och visen Herren Jesus tacksamhet för all hans omsorg genom att tillbedja i helig skrud!

FRÅN MINA ÅR SOM VINDHEMSPRÄST

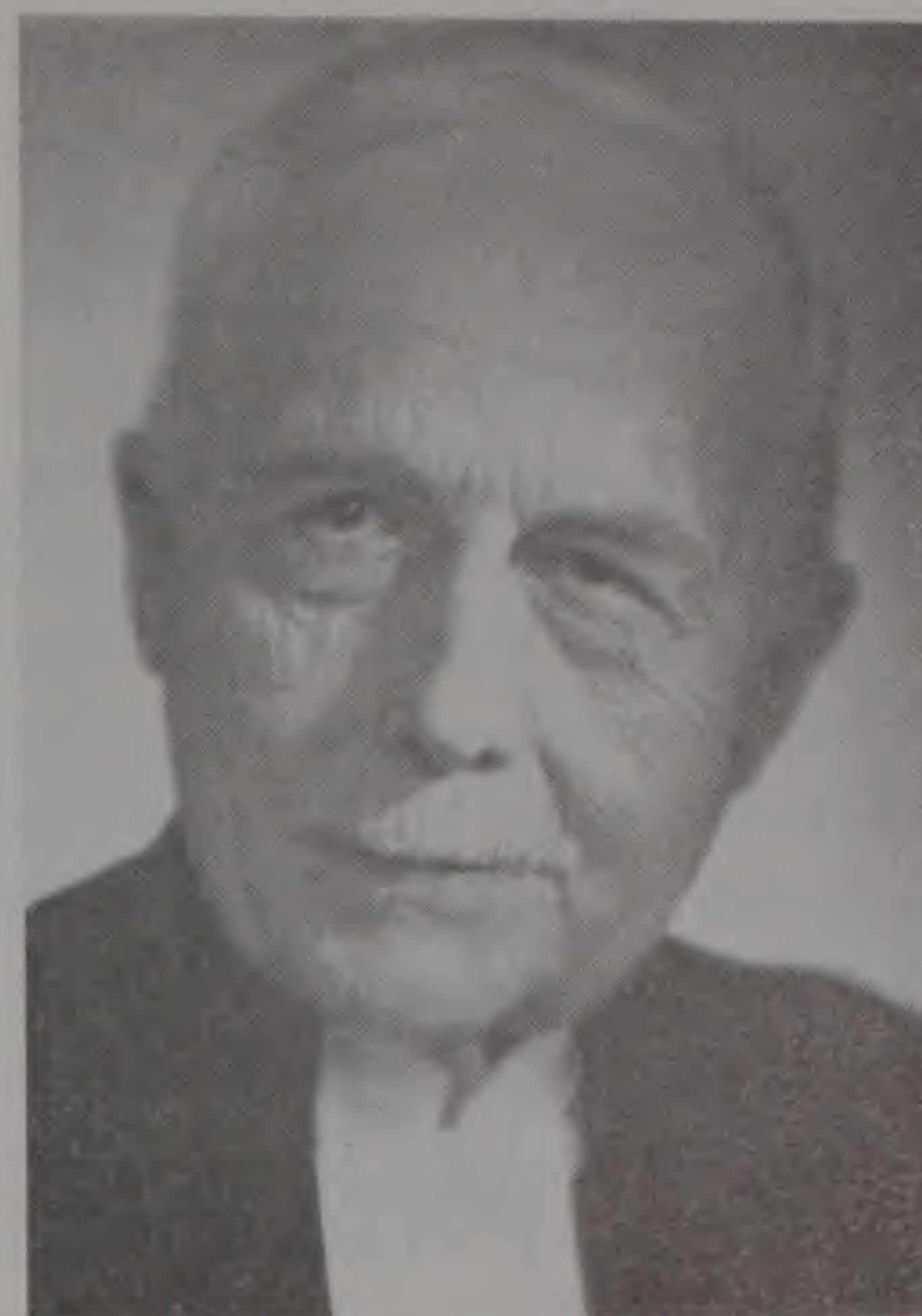
Av Gustaf Friman

ATT PÅ NÅGRA få sidor säga något förnuftigt eller väsentligt om de trettiosex år jag var Vindhemspräst, är en ganska komplicerad uppgift. Minnen och tankar virvla runt som snöflingorna en yrvädersdag.

När jag 1911 tillträdde min plats som präst i Uppsala domkyrkoförsamling, var Uppsala ännu alltjämt »staden på berget». Där hade J. A. Eklund utlagt sina nya, stora tankar om svensk kyrka och svenskt församlingsliv. Där hade Josef Källander predikat. Därifrån hade ungkyrkorörelsen utgått, som just nu fyllde Sveriges landamären med sina djärva trumpetstötar. Och i teologiska fakulteten utlades texterna av Stave, Billing och Söderblom.

Sedan Vindhems församlingshus anno 1903 kommit till längst bort på Luthagen, blev det genast samlingspunkten för det myckna nya, som nu kämpade sig fram i församlingen. De årens församlingsaftnar och ungdomsmöten stå ännu för gamla Uppsalabor i ett nästan legendariskt ljus. På min tid var Vindhems uppgift den vida anspråkslösare att ge husrum åt det »frivilliga församlingsarbetet» i denna del av församlingen.

I likhet med flertalet ideella och filantropiska företag var Vindhem en mycket dålig affär. Dess skuldräntor och amorteringar, de ständigt nya reparationer,



GUSTAF FRIMAN
Präst i Vindhem 1911–1947

förbättringar och tillbyggnader, som måste ske, vållade Stiftelsen »Goda herdars minne», som blivit husets lyckliga ägare, ihärdiga bekymmer. Utan Vindhems syförening hade vi stått oss slätt. Vem minns ej dess höst och vår träget upprepade väckelserop: »Till förmån för Sjömansvården och till avbetalning på Vindhems skuld.» Men småningom ljusnade det. En dag kom den första tusenlappen. Därefter det första testamentsförordnandet. Andra följde. Och slutligen, sex år före min avgång stod gamla Vindhem skuldfritt — för någon tid! Vår förundran var obeskrivlig.

Arbetet i Vindhem var från början starkt socialt betonat. Claës Törner, Vindhems förste präst, som i så många avseenden satt sin prägel på arbetet, var i likhet med sin själafrände och ämbetsbroder domkyrko-

komminister Olof Holm, »fattigprästen» av Guds nåde. F. ö. betonade stiftelseurkunden för »Goda herdars minne» med styrka denna sida av verksamheten. Därför bereddes i Vindhem utrymme för barnkrubba och arbetsstuga, den tiden privata institutioner. I Vindhem fick församlingsdiakonissan sin bostad. Såväl de urgamla, högt älskade »modermötena» som ock de forna mötena med »syskoleflickorna» voro från början avsedda till hjälp och uppmuntran för de ekonomiskt sämre lottade. Mina egna tidigare anteckningar tala ständigt om hjälp åt behövande, insamlingar och utdelningar av olika slag. Tiden var sådan. Fattigdomen var mångenstädes stor och det allmännas hjälpåtgärder otillräckliga. Så måste det enskilda initiativet träda emellan, synnerligen där man gjorde anspråk på det kristna namnet. F. ö. rekryterades såväl söndagsskolan som ungdomsgrupperna långt fram i tiden alldeles övervägande från de enklare hemmen. I alla dessa avseenden har så småningom skett stora förändringar.

Det mest betungande och ansvarsfulla, men kanske också mest stimulerande i det rika arvet efter Claës Törner var ungdomsarbetet. Man befann sig ännu i det kyrkliga ungdomsarbetets lyckliga vår tid, och Törner var en av dess pionärer, otroligt älskad. Jag minns ännu den första kvällen i Vindhems Ungdomsförbund; den var ganska obeskrivlig. Men i alla fall, tack vare den oförgätliga vännen Karl Ekman, intill år 1925 domkyrkovicepastor, och en lång rad hängivna, delvis strålande ungdomsledare, nästan alltid från Uppsala Kristliga Studentförbund, gick det rätt så skapligt. Ett långt stycke väg har oss f. ö. den ungkyrkliga



Modermöte i Vindhem

väckelsens stormvind. Och så vart det en konsolideringens, utbyggnadens och fördjupningens tid med starkt ökad delaktighet för de unga själva i arbete och ansvar. Tidvis var Vindhem verkligen en den kyrkliga ungdomens högborg och på den tidens stora oförgätliga sommarmöten, där »Fädernas kyrka» sjöngs som aldrig sedan, hade understundom namnet »Vindhemare» samma stolta innebörd som en gång: »Romanus sum.»

Men så småningom kom det andra tider. Den kyrkliga ungdomsrörelsens en gång så mäktiga svallvåg sjönk tillbaka i hela vårt land. De tändande, trosdjärva lösenorden tystnade. Många andra faktorer spelade in, och den långsamma, smärtsamma tillbakagångens år begynte. Arbetet bland de yngre årgångarna, mestadels

omvandlat i scouting, stod sig bättre. Arbetet i söndagsskolan, tack vare hängivna medarbetare en av våra beständiga glädjekällor, gick snarare framåt. Och konfirmandundervisningen, fastän försvårad genom den tilltagande sekulariseringen, fortsatte ungefär som förr; ingen enda gång har jag behövt skiljas från någon av mina otaliga konfirmandgrupper i missmod och nedslagenhet. Men av de båda ungdomsförbunden, själva kärnan i Vindhems en gång så stolta uppbåd av unga människor, var det blott en mycket liten tapper återstod, som tack vare pastor Ragnar Fredbergers mellankomst stod fast intill änden. Och sedan blev det min efterträdare förunnat att för det unga vinet finna nya läglar.

Till det allra märkligaste och bästa, som en gång mötte mig i Claës Törners Vindhem, räknar jag den anda av samförstånd och god vilja, som rådde där. Och på den punkten skedde aldrig någon förändring. Trots de många viljorna och de talrika arbetsgrupperna kan jag knappt erinra mig någon allvarligare missämja. På ett ganska märkligt sätt fick saken själv, den stora sak som Vindhem skulle tjäna, undantränga alla underordnade intressen. Och som själva värmehärden och kraftcentralen, där alla vägar möttes, bildades redan år 1912 Vindhems församlingskrets, som genom alla år gav den tros- och arbetsgemenskap, utan vilken Vindhem skulle ha varit otänkbart. Dess styrelse spelade inom församlingsarbetet i Vindhemsdistriktet i någon mån samma roll som Diakonistyrelsen inom kyrkan. Där synades problemen. Där diskuterades situationen. Där planerades för alla företag av större eller mera allmän natur. Och när planen



Söndagsskolan lyssnar till Farbror Friman

var uppgjord, delgavs den allt Vindhemsfolket till förbön och begrundan. Så tyckte vi oss också finna, hurusom våra Vindhemsaftnar, Vindhemsveckor o. s. v. ofta buros av en samlad kraft, som ej allestädes var att finna. Där stod dock en liten menighet bakom i längtan, tro och bön, och sådant är aldrig förgäves. När sedan också kyrkobröderna på allvar slog sig ned bland oss, blev även detta oss ett välkommet krafttillskott.

Men vad skedde då djupare sett under denna långa tid? Tanken på de 36 år jag varit Uppsala-präst känns ofta som en mycket oroande börda. Vad jag djupast velat, blev aldrig verklighet. Där misslyckades det gång efter annan. Så mycket arbete, så många år, och

så svaga spår av allt detta i församlingen! Men såsom den kyrkliga verksamheten är beskaffad, har den svårt att överskrida den gräns, där prästen blivit stående.

Och dock vore det otacksamt mot både Gud och människor att här sätta punkt. Tacksägelsen bör få sin plats lika väl som syndabekännelsen. Under alla dessa år var dock Guds ord i oavbruten verksamhet på varje punkt, och de som därvid hjälpte oss, alltid utan penningar och för intet, voro legio. Hur ofta sågo vi ej himmelen öppen! För många, många blev Vindhem vändpunkten, där deras liv tog en annan riktning. För ännu flera blev det, trots sin dåtida torftighet, näst domkyrkan själv, det käraste hemmet för själens längtan. Där fanns något av de heligas gemenskap. Där fanns tillfälle till tjänst och ansvar. Och där fanns för fattiga, lidande och ensamma rådig och kunnig hjälp samt deltagande och förstående hjärtan; vad syster Jenny Törnberg och syster Gunhild Ekberg betytt, kan aldrig vägas eller mätas.

Men ett fattades oss. Jag kanske förstår det bättre nu. Vi hade intet altare och ägde ej rätt att i Vindhem duka Herrens bord. Jag vet, att Vindhemsfolket hörde till de flitigaste under domkyrkans predikstol och vid dess altarring. Men därmed uppvägdes endast delvis förlusten. Och knappast torde vare sig Vindhem eller andra jämförliga centralpunkter för kyrkligt liv och arbete hädanefter kunna fylla sin uppgift i vår oformliga och ohanterliga jätteförsamling utan en ändring i detta avseende. Minst av allt skulle domkyrkan och dess altare förlora på en sådan.

Jag är inte längre Vindhemspräst. Men jag är trots

allt tacksamt glad över alla dessa år, ej minst de tio sista, och vet ej, vilken tjänst jag skulle ha föredragit. Nu ligger ledningen, Gud vare tack, i yngre och säkrare händer. Tiden är betydligt hårdare nu, än då jag begynte, och våra dagars Uppsala är ett helt annat än det som mötte mig år 1911. Men Gud är alldeles densamme, och ingen vet, vilka underting han har i beredskap, allenast han ibland oss möter frimodig tro och villig lydnad.

VINDHEM NU — OCH VÄGEN VIDARE

Av Stig Hellsten

I DE FÖREGÅENDE uppsatserna har händelser och glimtar tagits fram från arbetet i Vindhem under de två första vindhemsprästernas tid. Att skriva om det Vindhem, som nu är, torde nog vara svårare. Ty den som står mitt uppe i arbetet har svårt att rätt bedöma, vad det är som sker, vad som är väsentligt i det myckna, som är igång, och vad som är oväsentligt.

Femtio år är en obetydlighet i historiens sammanhang. Det är icke heller någon lång tid i kyrkans historia. Likväl torde det vara ofrånkomligt, att de femtio år, som senast förflutit, kan betraktas som ovanliga och skickelsedigra årtionden. Under den tiden har vår värld upplevat två ohyggliga världskrig följda av efterkrigstider med svåra ekonomiska och moraliska kriser. Sociala omvälvningar har under den tiden skapat en ny samhällsbild, och en utbredd sekularisering har ställt kyrkan inför förut okända problem.

Den nya tiden har nödgat kyrkan att i sitt arbete gå nya vägar. Så har det moderna församlingsarbetet blivit en mångförgrenad företeelse, som genom olika arbetsformer söker nå ut till människor av olika åldrar.

De flesta av de arbetsgrenar, som förekommer i Vindhem, har funnits också förut. De vägar, på vilka



STIG HELLSTEN

Präst i Vindhem sedan 1947

vi nu går i församlingsarbetet, har trampats upp av andra före oss.

Ett särskilt glädjeämne i Vindhem är vårt för några år sedan restaurerade kapell. Den gamla kyrksalen var nog bra — med sin imposanta talarkateder längst fram, de smala, mörkbruna bänkarna och skjutdörrarna, som avdelade rummet i två hälfter. Där hade andefyllda gudstjänster och andaktsstunder firats. Men för nya, moderna människor tedde sig helt visst kyrksalen något ålderdomlig. När stiftelsens styrelse beslöt att restaurera kyrksalen, tog den också steget fullt ut och gjorde om salen till ett kapell i rent kyrklig stil. Stiftelsen bekostade själva restaureringen, domkyrkoförsamlingen anskaffade kyrkbänkarna, olika

arbetsgrupper och enskilda bekostade de blyinfattade fönstren, takkronorna och övriga inventarier. Den 3 oktober 1948 togs kapellet i bruk vid en högtid, vid vilken dåvarande domprosten Algot Anderberg talade över ämnet Evighetens dimension.

Det har under åren sedan dess visat sig, att den inslagna vägen var riktig, och hösten 1953 har vi fått fullfölja den gamla kyrksalens omdaning till kyrkligt kapell genom att en vacker altarrund anskaffats, sedan ärkebiskopen och domkapitlet medgivit, att nattvardsgångar får firas i Vindhems kapell. Altarrunden har i huvudsak bekostats genom gåvomedel, som sänts till Vindhems Blomsterfond, vilken inrättades för några år sedan.

Numera hålles gudstjänst i kapellet varje söndag — som regel på aftonen men på sistone en gång i månaden som högmässa. Dagligen står kapellet öppet för enskild andakt. En och annan söker sig dit för stillhet, meditation och bön — men det är vår förhoppning att långt fler skall upptäcka kapellet som en fridfull plats för den enskilda andakten. Sedan någon tid hålles också helgsmålsbön i vårt kapell varje lördagkväll.

När vi restaurerat kapellet, gick vi följande år vidare till salen en trappa upp. Där har vi fått en tacksam utnyttjad öppen spis, och helt ny möblering har anskaffats. Det senare har möjliggjorts främst genom generösa syföreningsbidrag och genom gåvor, som just då insamlats till vindhemsveteranen fru Elisabeth Nordströms minne.

*

Skall vi följas åt på en liten rundvandring till de olika arbetsgrenarna i Vindhem! Vi börjar en söndagsmorgon nere i kapellet. Vi vet ju, att kapellet är Vindhems centrum och hjärta. Där samlas man till gudstjänst och andakt och ibland också till församlingsaftnar. Men det är inte bara de vuxna, som samlas i kapellet. Hit kommer också de många söndagsskolebarnen. Det vimlar av barn ute i kyrkhallen, och när söndagsskolan skall börja, slås dörrarna till kapellet upp och barnen tågar klassvis in under orgelmusik. Vi har f. n. åtta klasser, och de olika klasserna samlas efter den gemensamma inledningen till klassläsning i skilda rum i huset. Utöver dessa åtta klasser kommer sedan Vindhems båda »filialsöndagsskolor» i de nybyggda områdena ytterst vid Ringgatan och Norrlandsgatan. För vindhemsprästen har det varit en ovärderlig hjälp att som ledare för distriktets söndagsskolearbete ha disponerat Sigvard Hovstadius.

En del av de äldsta söndagsskolebarnen är med i våra juniorgrupper. Vi har en juniorgrupp för flickor och två för pojkar. Det har visat sig vara mycket betydelsefullt att ha ett »klubbartat» arbete för 10—13-åringar. Med bättre tillgång på ledare skulle vi kunna ta emot långt fler än vad som nu kan ske.

Scouting har av gammalt hemortsrätt i Vindhem. Vindhemskåren av K.F.U.K. är sedan länge »vår egen» kår, men också den kår av Sveriges Flickors Scoutförbund, som håller till på Vindhem, har vi anledning att vara glada och tacksamma över.

Ungdomsarbetet liksom rör sig omkring konfirmationsundervisningen. I Vindhems juniorer får man

vara med åren innan man konfirmeras. Sedan tar Vindhems ungdomsförbund vid.

Det kan icke nog ofta understrykas, att konfirmationsundervisningen är en av kyrkans allra viktigaste uppgifter. Den undervisningen skall inte bara ge ett visst kunskapsstoff. Den skall också på ett enkelt sätt leda de unga in i kyrkans gudstjänst, i bibelläsning och enskild andakt. Ju mindre stöd konfirmanderna har för detta i sina hem, dess viktigare blir det, att konfirmationsläsningen för dem skapar en miljö, där de kan förstå och uppleva något av det kristna livet.

För många forna konfirmander har Vindhems ungdomsförbund blivit en kamratsammanslutning, där föresatser och begynnelse i någon mån blivit fullföljda. Ungdomsarbetet i Vindhem har upplevat sina höjder och sina vågdalar. Somliga har velat betrakta ungdomsarbetet som starkt under de senaste åren, men då måste därtill sägas, att det trots många glädjeämnen visat en alltför begränsad räckvidd. Så gott som uteslutande skolungdom har samlats till ungdomsaftnarna, men Vindhem har nu icke förmåga att nå den ungdom, som är ute i förvärvsarbete. I Vindhems gamla tider var det den ungdomen, som bar upp Vindhems ungdomsförbund och Vårt förbund. Till glädjeämnena i ungdomsarbetet hör en koncentration kring det väsentliga — icke minst dokumenterad i intresset för bibelstudiet. Då domkyrkoförsamlingen under det senaste året fått till stånd ett för hela församlingen gemensamt ungdomsarbete, det s. k. Domkyrkans ungdomsgille, har Vindhems ungdomsförbund numera koncentrerat sig på att vara en kamratsammanslutning för forna vindhemskonfirmander.



Övre salen — en flitigt utnyttjad samlingsplats

Det bör i detta sammanhang icke glömmas att alltför samlas med syster Gunhild Ekberg som samlande kraft en liten rest av det Vindhems ungdomsförbund, som fanns under Vindhems första årtionden. Man håller ihop i en liten sykrets och arbetar till förmån för det läkarmissionsarbete, som bedrivs av doktor Helena Eriksson på Tirrupattur, som själv en gång varit aktiv ungdomsförbundare i Vindhem.

Att Vindhem har en syförening är självklart. Vi har t. o. m. två syföreningar. Den gamla Vindhems syförening har »sytt ihop» stora delar av vårt församlingshem. År efter år hette det om syföreningsförsäljningarna, att behållningen skulle tillfalla »Vindhems skuld». Skulden minskades mer och mer och när 1941 Vindhem fick mottaga fröken Ingrid Malmbergs stor-

slagna testamente blev Vindhem skuldfritt. Nu kan därför syföreningspengarna uteslutande läggas i aktiva insatser och behöver inte stoppas i ett hål. Vindhems syförening, som har arbetat för Svenska kyrkans sjömansvård såsom sitt huvudändamål, har de senaste fem åren haft vid sin sida Vindhems Tisdagssyförening. Denna har haft arbetet för Vindhem som sin huvuduppgift och har redan verksamt kunnat bidra till restaureringsarbetet. Vindhems båda syföreningar utgör sannerligen ett stort glädje- och tacksägelseämne.

Även Modernmötet är ett slags syförening. Men här arbetar man icke för något angivet ändamål, utan var och en sömmar och stickar på arbeten åt sig själv. Ursprungligen var modernmötenas sociala uppgift mycket stor. De ville bereda tyngda och hårt arbetande husmödrar några timmars avkoppling och trevlig samvaro. Det moderna socialsamhället har överflödiggjort åtskilligt av modernmötenas ursprungliga uppgift. Nu har de i stället blivit en icke oviktig samlingsplats för gamla och ensamma.

Senast har jag talat endast om arbetsgrupper för kvinnor. Men när syföreningsfolket har städat ihop efter sig på måndagarna, drar kyrkobrödernas manstarka grupp in i vindhemssalen. Men att här skildra kyrkobrödernas arbete vore förmätet, eftersom kyrkobröderna icke är ett arbete speciellt för vindhemsdistriktet utan gäller hela församlingen. Men det må likväl bli sagt, att det för arbetet i Vindhem är en mycket värdefull tillgång, att Uppsala kyrkobrödrakår har vårt församlingshem som sitt centrum.

Av gammalt har arbetet i Vindhem haft ett samlande organ i Vindhems Församlingskrets. Där har

man samlats till rådslag och till gemensam uppbyggelse. Vindhems Församlingskrets finnes ännu, men dess arbete är nu något förändrat. Kretsens styrelse har utbyggt med representanter för de olika arbetsgrenarna i Vindhem och utgör så Vindhems Församlingsråd. Det är nu församlingsrådet, som planlägger och ansvarar för arbetet i Vindhem. Men den gamla församlingskretsen finns ännu kvar och har som sin uppgift att ordna bibelstudier och samtal till det inre livets uppbyggelse.

Slutligen skall till de många arbetsformerna — jag måtte väl inte ha glömt någon! — nämnas, att ett alldeles särskilt glädjeämne utgör våra bibelstudiegrupper. Vi började enkelt och anspråkslöst, och sedan har detta arbete vuxit ut och är nu icke längre begränsat till vindhemsdistriktet utan gäller församlingen i stort. I bibelstudiegrupperna samlas man 10 à 12 personer i varje grupp som regel varannan vecka. Oftast samlas man i något hem. Före varje bibelstudium har de olika gruppledarna tillsammans förberett det kommande bibelstudiet. I gruppen är gruppledaren ingen föreläsare utan han är endast den som har att vägleda och stimulera samtalet. Det har visat sig, att våra bibelstudiegrupper har fått vara till mycken välsignelse. Människor har fått vägledning och hjälp vid studiet av Guds ord, men än mer har man fått uppleva välsignelsen av den gemenskap, där man i ödmjukhet tillsammans ställer sig inför Ordet och samtalar om dess budskap.

*

Man diskuterar nu »småkyrkorörelsen» med stort intresse. I de nybyggda områdena måste kyrkan vara med. Detta kan ske genom småkyrkor eller provisoriska barackkyrkor. Området behöver ha sin egen präst, gärna också sin egen diakonissa, och på den vägen skall ett församlingsliv byggas upp bland människorna i det området.

Det var liknande tankar, som en gång drev fram distriktsindelningen i Uppsala domkyrkoförsamling. Från Danmark och Tyskland gavs på 1890-talet impulser till att indela de stora stadsförsamlingarna i små församlingsdistrikt. Redan omkring 1890 gjorde domkyrkovicepastorn i Uppsala E. G. Ljungqvist en indelning av staden i arbetsdistrikt. Redan tidigare hade då funnits en distriktsindelning för fattigvården, vilken inspirerats av det tyska s. k. elberfeldtsystemet. Men den egentliga kyrkliga distriktsindelningen genomfördes 1898 av dåvarande domkyrkovicepastorn J. A. Eklund som en praktisk konsekvens av hans realistiskt utformade församlingstanke.

Distriktsindelningen har visat sig vara av stor betydelse för vår församling. Vårt eget distrikt har i Vindhem haft ett centrum, som i hög grad skapat församlingskänsla och församlingsanda bland dem som är bosatta på Luthagen.

Vi ser nu fram mot en fortsatt restaurering av vårt hus. I första hand kommer då exteriören, som är illa medfaren. Uppmärksamheten är vidare inriktad på den outbyggda vindsvåningen. Och sedan ja, sedan finns det plats för Vindhems vänner att planera och ha önsknings i det oändliga. Kanske gäller de en klockstapel, som skulle ringa ut över Luthagen in-

bjudan till våra gudstjänster. Kanske gäller de vidare bygghet på vår tomt, kanske ett kyrkligt skolungdomshem för sådana skolungdomar, som måste bo inackorderade. Det är alla tillåtet att planera och föreslå. Det är också tillåtet att donera!

Arbetet i Vindhem måste utvecklas vidare till att bli de många lekmännens arbete. I Vindhem finns plats för envar, som vill göra en insats i kyrkans liv. Vägen till en kyrklig förnyelse i denna tid går helt visst över lekmännens frimodigare insatser. En frisk kritik av sådant som är föråldrat och slentrianmässigt behövs men också en frejdighet och klarsyn beträffande nya vägar. Många av oss tror att en av de nya vägarna i denna tid går över de unga familjerna.

Genom ansvarskännande kristna lekmän skulle vi kunna nå ut till de niotusen i vårt distrikt. De skulle vara en kyrkans förlängda arm. I det arbetet behöver vi vårt kapell och vårt församlingshem. Där önskar vi att människor skall känna sig hemma. Vi önskar att de där skall förnimma andakt och värme, att de inte skall behöva vara rädda och att de skall uppleva en gemenskap, som ger något och som hjälper och vägleder.

Vårt jubileum i Vindhem påminner oss om mycket, som varit under de femtio åren. Men ändå firas det snarare i framåtblickandets än i tillbakablickandets tecken. Ty både vårt nu och vår framtid är fyllda med uppgifter.

Vi lever i en andligen svag tid. Även om den i mycket förverkligat kristna tankar om barmhärtighet och broderskap, har den likväl bidragit till en materialisering av människolivet och människosynen, varvid

livets värde och mening kommit att ligga i välstånd, ekonomisk trygghet och inomvärldslig lycka.

Men just i denna tid sådan som den är verkar den levande Guden. Jesu ord gäller också vår tid: »Min Fader verkar ännu alltjämt, så verkar ock jag.» Vi skall också veta, att även om likgiltigheten är stor bland många, så finns dock hos långt fler än vi i allmänhet räknar med en längtan efter en kristen tro och ett fäste för livet.

Här må kyrkan rannsaka sig, om hon kan möta tidens människor. Förstår hon dem? Kan hon själv göra sig förstådd för dem? Eller har de aktiva i kyrka och församling så intresserat sig för de fromma kretsarna, att de kommit att gå förbi dem, som de skulle ha stannat hos och som de skulle ha öppnat portarna åt in i kyrkan?

Kyrkan måste här ständigt rannsaka sig och ständigt pröva om.

När det kyrkliga församlingsarbete, som har sitt centrum i Vindhem, firar sin halvsekeldag, sker det med en bön om att vi måtte få bli tagna i anspråk för Guds tjänst och att vi måtte få bli till nytta. Är det för barnsligt att säga, att det också är med spänning, som vi ser mot den framtid, som ligger närmast framför oss? Vad skall den föra med sig?

Men frågan om framtiden är ingen fritt svävande framtidsdröm. Dess svar har samband med nuet. Vår framtid i Vindhem hänger samman med om vi nu vill vara trogna som kristna och låta oss brukas i den levande Gudens tjänst.

VAD VINDHEM BETYTT FÖR MIG

Några vittnesbörd

DOKTOR HELENA ERIKSSON:

Gud valde en gång Vindhem för mig.

År 1914 blev jag genom Guds nådefulla styrelse omvänd, kom till tro och frälsningsvisshet. Alltfrån den tiden hade jag en stark längtan till gemenskap med andra unga, som hade samma tro och erfarenhet som jag. Gud ledde mig in i kyrkans gudstjänst, och det blev därför naturligt att söka denna andra gemenskap också framför allt på kyrkligt håll. Jag gjorde några trevare mot Kungsängens ungdomsförbund, förmedlat genom en kamrat i gamla kära Magdeburg. Föräldrarna kunde emellertid ej förmås ge sitt löfte till detta. Och så förföll saken.

1917 kom min familj att för ett par år bli bosatt i Uppsala, till på köpet nära Vindhem! Nu gjorde jag en ny trevare, följde med en annan skolkamrat till ett bibelstudium i Vindhem. Jag sade mig själv den kvällen, att jag ville gärna höra samman med dem som samlades till dylika bibelstudier. Detta togs nu in i min bön, tills jag fick visshet från Gud, att jag kunde gå vidare. Så blev jag medlem av Vindhems ungdomsförbund. Föräldrarna rådfrågades ej denna gång. De ställdes inför fullbordat faktum men fingo alltid veta, vart jag gick, och vad vi hade för oss.

Jag fördes in i ett rikt kamratliv, som var centrerat kring Vindhem och Kristus. Jag vet inte, om jag vågar vända på ordningen. Det var ganska mycket av själavårdssorg i den kamratkretsen ibland och iver att ge Herren och Frälsaren större makt över oss. Vindhem gav mig några av mina närmaste vänner. Där finnes alltjämt från den tiden en större kamratkrets, som jag med tacksamhet till Gud har kontakt med. Deras missionssparbössor fyllas och tömmas för Tiruputtur.

Man fick ju ganska nära kontakt med ledarna, de präster, som buro ordförandeskapet genom åren. Man lärde sig akta dem och älska dem för deras osparda arbete och stadiga syftning mot det väsentliga. Småningom fick jag själv bära litet ansvar där, såsom sekr. under flera år och som kassör, vilket jag anser rätt så betydelsefullt.

Vindhem har givit mig ett par minnen, som stå fram särskilt ljusa. Jag hade tagit min med. lic. examen. Det skulle bli vårfest i Vindhem. Och naturligtvis skulle jag gå dit, om jag så kunde. Avslutningen på en förtjusande fest blev nere i kyrksalen. Där fick jag några ord riktade särskilt till mig. Och det blev mig som en invigning till det, som nu låg framför mig, liksom sände mig Vindhem ut till tjänst för Gud.

Några år senare stod jag inför utresan till Indien. Det blev ett avsked i Vindhem och en avslutning i kyrksalen som så ofta annars. Åter igen var det som hade kamratkretsen i Vindhem sänt mig ut, avskilt mig för den nya tjänsten i Guds rike.

Dessa båda tillfällen ha genom åren betytt mycket för mig. Jag har förnummit det, som stode dessa kam-

rater alldeles särskilt bakom mig, som vore jag sänd å deras vägnar. Sådant är dyrbart och förpliktande.

Min himmelske Fader valde en gång Vindhem för mig, då han såg att jag behövde det. Och det är ju alltid något så stort med Guds kärleksgåvor. Så aktar jag vad jag fått mottaga i Vindhem såsom något stort och dyrbart. Och jag kan i min tacksamhet endast önska, att nya generationer unga där må samlas omkring Ordet om Jesus vår Herre, dragas närmare till honom, att de må lära älska honom och tjäna honom, vår store underbare Frälsare.

*

DOMKYRKOLOCKARE MARKUS SJÖDÉN:

*Genom Vindhems port ledde min väg
ut mot framtiden.*

Vad Vindhem betytt för mej?

Jag skulle vilja svara: »Ungdomens drömmuppfyllda, kämpande, rika vår!» Man kan väl tycka att ungdomstiden alltid skall vara rik och drömmuppfylld. Men även den kan komma i fara.

Det var åren kring första världskrigets slut. Jag minns dem som en ganska grå och torftig tid. Och Vindhem var ett nästan ensamt hus ute på luthagsgården, över vilket vindarna drogo. I min barnslighet tänkte jag att det var därav Vindhem fått sitt namn.

Efterkrigstidens kris hade återverkningar på olika områden. Inte minst gällde det ungdomslivet. »Ungdomens förflackning» var en tidens signatur, och det

var det Erik Axel Karlfeldt skrev om i sin dikt Ungdom:

»Det låg en frostnatt på din barndoms ängar
och glädjens blomster sveddes till sin rot.»

Det säger väl något om situationen vid min konfirmandtid. Men det var då jag fann Vindhem vara någonting mer än ett grått hus. Vindhem var en tillflykt och en borg. Vindhem blev min ungdoms värld. Pojksalen, som byggdes där högt under taket — så länge jag minns kallades den lärummet — är ett minne från den tiden, och med stor tacksamhet gå mina tankar ofta till de oräkneliga kvällar, då atmosfären var uppfylld av utbrott av oförbrukad ung energi och då samvaron präglades av glatt kamratskap och fostrande gemenskap. Tro inte att det bara var en instormande pojkhop, som kom för att avreagera uppladdat energiöverskott. Där fanns när jag började kamrater av tidigare årgångar, som var med och bestämde tonen och som på lämpligt sätt kunde visa sprakfålar på plats om så behövdes.

När vi drabbade samman till våra oändliga diskussionskvällar där vi sökte lära varandra att uppträda som gentleman, var nöjesfrågan i de former vi mötte den ett ofta och gärna debatterat ämne. Och de terminer Georg Granberg övade folkhögskola med oss om kvällarna, då vi hade våra berömda litterära aftnar, skall jag alltid minnas som en »tid av guld». För att inte tala om de regelbundna ordinarie möteskvällarna, som alltid voro lördagskvällar, då vi inte bara skulle handlägga våra högst betydelsefulla angelägenheter och fatta våra visa beslut, noggrant protokollförda och

i parlamentarisk ordning vederbörligen justerade, utan framför allt fingo mottaga så många livsbestämmande intryck och impulser. Betecknande är ett ord, som en för några år sedan hädangången kamrat fällde en gång i en förtrolig stund: »Man måste vara tacksam för alla gånger Vindhem tog hand om en.»

Åren gingo. Genom Vindhems port ledde min väg ut mot framtiden. Mycket har sedan förändrats. Mycket hör det förgångna till. Men somt »kan ej av tiden härjas». Och livets sånger från de lyckliga och rika ungdomsår jag fann i Vindhems värld ha icke förstumrats.

»Vi ville fylla vår livsboks blad
med skrift som ej ut blev plånad...

*

BYRÅFÖRESTÅNDARE RAGNAR ALBREKTSON:

Vindhem har varit en tillgång för mig.

Under mer än 25 år har jag haft förmånen att få stå med i Vindhems mångförgrenade verksamhet. Min aktiva insats har varit ringa, då min tjänst inom socialvården i så hög grad tagit min tid i anspråk. Men efter en krävande arbetsdag har jag mången gång känt behov av andlig vederkvickelse. Jag har behövt nya krafter och ny håg för att möta den kommande dagens påfrestningar. I sådana stunder har Vindhem varit en tillgång för mig. Bland vännerna där har misströstan drivits på flykten, min svaga tro har stärkts och jag har uppbyggts till min inre människa. Och genom

denna krafthämtning har jag skickliggjorts att på ett bättre sätt fylla min kallelse.

Med särskild tacksamhet tänker jag på *Vindhems församlingskrets*. Icke så mycket för vad som där sades. Men för de helgade och helhjärtade kristna personligheter jag där fått möta. För min inre syn ser jag de många fromma, vilka genom sin stilla vandel och sitt ödmjuka väsen gjort ett outplånligt intryck på mig. Många av dem ha redan gått över gränsen. Ännu ha vi mitt ibland oss några av Vindhems veteraner som fastän gamla och grå, alltjämt bevara sinnet ungt.

Bland *kyrkobröderna*, som ofta samlats i Vindhem, har jag vunnit vänner för livet. Män med vilka man kunnat dela både glädje och bekymmer. I mångt och mycket olika varandra, men alla med det gemensamma kännetecknet att de nitälskat för fädernas kyrka och tänkt högt om den. Kanske har kyrkobröderna icke alltid motsvarat de förväntningar, som ställts på rörelsen ifråga om dess yttre insatser i församlinglivet. Men att brödernas flitiga bibelstudium, dess föredragsserier i kyrkliga och sociala frågor för den enskilde haft stort uppbyggelse- och kunskapsvärde är obestridligt.

Eller jag tänker på de i Vindhem under senare år tillkomna *bibelstudiegrupperna*. Till vilken glädje och välsignelse ha de icke varit för deltagarna. Här har jag ånyo fått erfara att ingen gemenskap kan skänka sådan tröst och vägledning som gemenskapen kring Guds ord. Människor som icke tidigare känt varandra kan bli varandra till hjälp och uppmuntran. Och förunderligt nog kan mången bibeltext som varit dunkel

och svårtydd helt oväntat öppna sig och sprida klarhet i väsentliga spørsmål. Många frågor som komma upp vid bibelstudiet bli visserligen obesvarade. Men då uppriktiga sökare under andakt och bön nalkas Ordet, så kan många skatter grävas fram, som den enskilde vid sitt studium av bibeln icke upptäcker.

Slutligen kan jag, när det gäller att redovisa vad Vindhem betytt för mig, icke undgå att nämna *Vindhems laget*. Även här har jag bland kristna vänner fått emottaga förblivande intryck. Lagets heterogena sammansättning har kanske någon gång satt trofastheten på prov, då det gällt att hålla samman och försöka i någon mån förverkliga gemensamma uppgifter. De skiftande meningarna ha dock gällt perifera ting. Ju djupare skikt i kristendomens väsen vi sökt oss ned till, desto bättre ha vi förstått varandra. I Vindhems laget har appellen till personligt engagemang ljudit särskilt stark. Ingen del av laget har varit så kampglad som grupprörelsens kvinnor och män. Deras trosvisshet och absoluta krav ha sporrat till aktiv insats och offer. Visst har jag ställt mig frågande för mycket som proklamerats från det hållet, men jag, lika litet som andra medlemmar i laget, har kunnat undgå att smittas av M. R. A:s hänförelse och glöd.

Sist men icke minst ville jag betyga, att för den som fostrats i en sträng, gammalkyrklig miljö med en viss ensidig inriktning, har det varit särskilt värdefullt att i Vindhem ha fått synfältet vidgat i sann ekumenisk anda. Ty i Vindhem ha alla kristna riktningar fått komma till tals. Men genom de olika stämmorna har den evangeliska tonen alltid ljudit ren och klar och det lutherska ledmotivets om tron allena har icke varit

svårt att urskilja. Och att denna tro blivit verksam i kärlek är Vindhems 50-åriga historia ett vackert vittnesbörd om.

*

FIL. STUD. SIV SAGEMARK:

Jag blev inte ensam och isolerad.

Vindhems Ungdomsförbund har under min tid siktat mera på att ge ungdomar kristen kunskap och fostran än på att skänka underhållning. I allmänhet gick man därför inte till ungdomsaftnarna i avsikt att få roligt, även om det blev roligt också, utan man gick till Vindhem för att få höra eller lära något och för att få träffa kamraterna. För dem, som fått en längtan till Kristus, blev ungdomsaftnarna snart efterlängtrade kraftstationer.

Jag hade vuxit upp i frikyrklig miljö och vant mig vid en mycket givande men också fordrande gemenskap, vilket nog kom att ställa vissa speciella krav på Vindhem och dess präst. Dessutom medföljde en mycket stor skepsis mot Kyrkan, dess lära och arbetsmetoder, ja t. o. m. beträffande ärligheten och allvaret i prästernas och de kyrkokristnas tro. Det arbete som utfördes utträttades nog bara till följd av gammal slentrian, för något frivilligt arbete hade jag då inte hört talas om. I min okunnighet trodde jag också, att Kyrkan, som har så otroligt många medlemmar, som aldrig eller nästan aldrig gå i kyrkan, också lärde, att allt var gott och väl i och med att en människa var döpt och konfirmerad.

Dessa och andra vanföreställningar skulle nu vridas tillrätta, när jag äntligen beslutat mig för att gå och läsa. Min konfirmationslärare fick hjälpa mig genom mycken villrådighet och föra mig till den första kunskapen om Kyrkans lära. Men denna kunskap var minsann inte så stor på konfirmationsdagen heller trots många högmässopredikningar — nej här måste ungdomsförbundet gripa tag i mig och hjälpa mig vidare. Det måste sporra mig och ge mig kamrater. Ty inte förstår man strax efter konfirmationstiden tillräckligt av altartjänst, predikan och det rika kyrkoåret för att verkligen inse, att det är underbart att få gå i kyrkan varje söndag, och inte faller det en in så ofta precis att gå i kyrkan alldeles ensam.

Vindhems Ungdomsförbund kom därför att betyda mycket för mig, kanske mer än jag själv kan överblicka. Att kontakten med min konfirmationspräst inte brutits visade sig snart vara en god tillgång. Att jag fick bli omhändertagen av äldre kamrater och sedan själv fick ta hand om yngre visade mig påtagligt, hur Kyrkan och församlingen arbeta för att nå den enskilde. Att jag fick förtroendet att leda en bibelstudiegrupp hör till mina glädjeämnen, även om jag nu mer än då förstår, att jag kunde för litet och hade för liten erfarenhet. Med tacksamhet tänker jag också på alla de besvärliga tillfällen på Vindhem, då jag måste bevinga åtskillig feghet och nervositet. Det var nyttigt att få kläda tankar i ord.

Men Vindhem har också skänkt mig möjligheten att år efter år delta i stiftets ungdomsdagar på olika platser i vårt stift. Sådana dagar, då man helt får ägna sig åt bibelstudier, lärrika föredrag och glad kristen

gemenskap kunna ju få oerhört stor betydelse, och de kunna skänka speciella högtidsstunder, som aldrig glöms av en eller flera av deltagarna. Jag äger en alldeles särskild rikedom i minnet av vår förre Vindhemspräst, farbror Gustaf Frimans föredrag i Skutskärs kyrka »Se målet härligt lyser». Tanken på den förklaringsstunden kommer mig som ingenting annat att längta efter att få se Gud men samtidigt vara tacksam för detta liv, som blott är en väntetid — också den rik och ljus emellanåt. Farbror Gustaf har själv sagt, att han då såg en dörr öppen till himmelen — det var därför jag kunde se ett sådant obeskrivligt ljus.

Vindhem hjälpte mig i en ömtålig tid av mitt liv att inte bli ensam och isolerad i Uppsalas stora domkyrkoförsamling utan att finna mitt hem där.

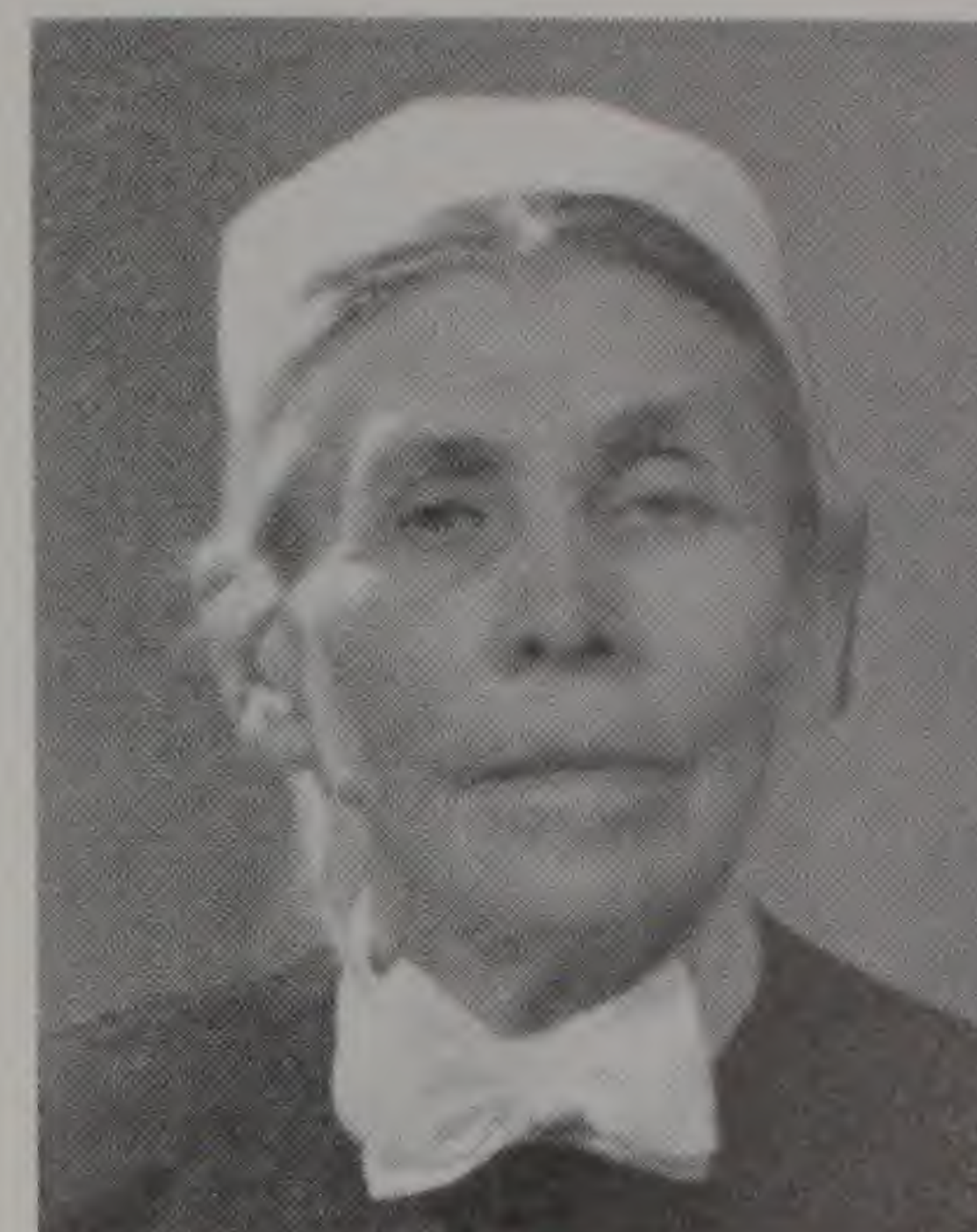
ORDFÖRANDE I STIFTELSEN GODA HERDARS MINNE

Professor GUSTAF BERGMAN.....	1903—1910
Domprosten HERMAN LUNDSTRÖM.....	1911—1917
Domprosten ERIK STAVE.....	1917—1931
Domprosten GUSTAF LIZELL	1931—1937
Leg. läkaren FREDRIK CLASON	1938—1941
Domprosten ALGOT ANDERBERG	1941—1951
Domprosten OLLE HERRLIN	1952—

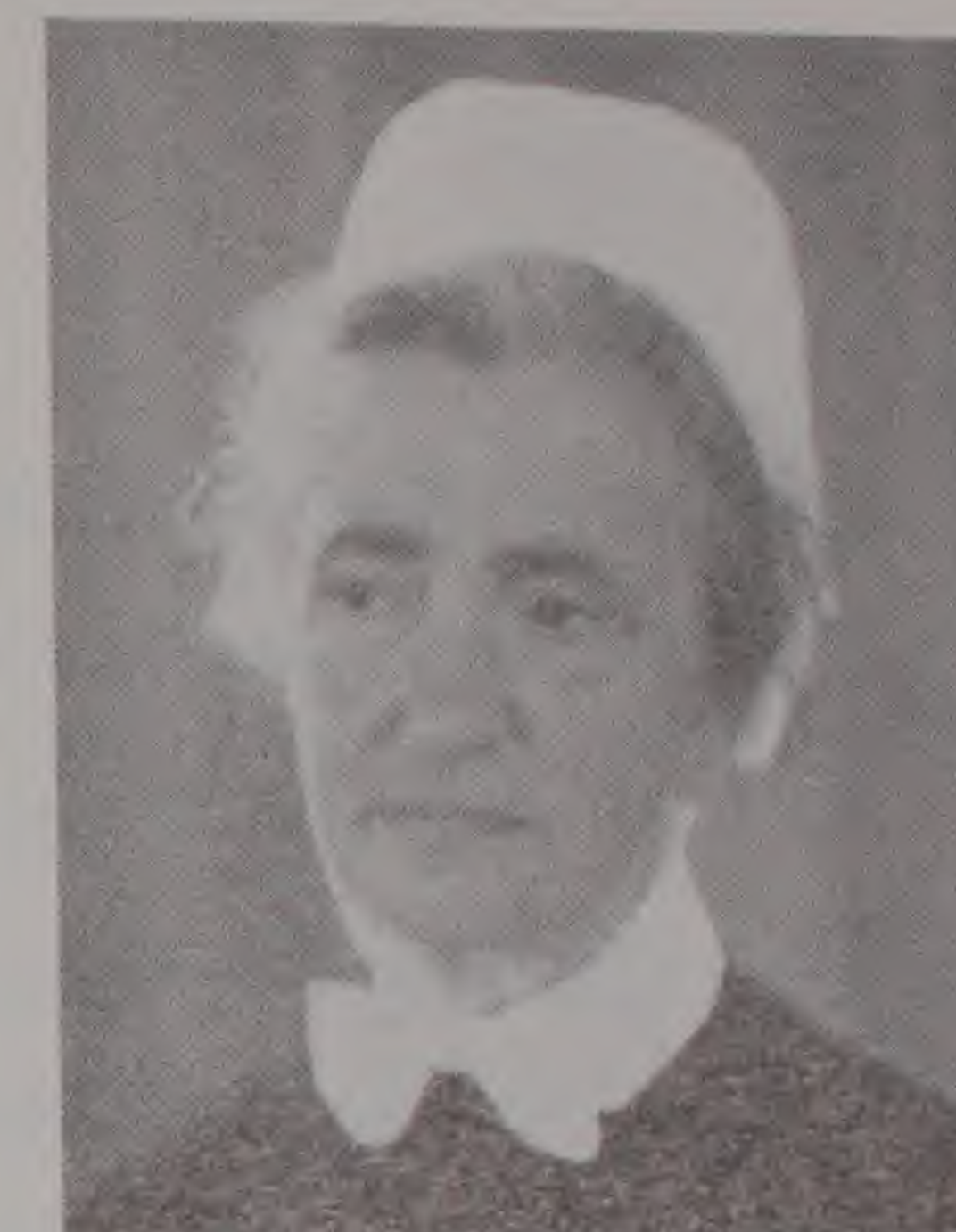
VAKTMÄSTARE I VINDHEM

JOHAN ANDERSSON 1903—1944
GÖSTA WENNMARK 1944—1952
ANDERS LARSSON 1952—

DIAKONISSOR I VINDHEM



JENNY TÖRNBERG 1903—1927



GUNHILD EKBERG 1927—1946



SIGNE ERLANDSSON 1946—1948



INGA JÖNSSON 1948—

STYRELSEN FÖR STIFTELSEN GODA HERDARS MINNE

Domprost OLLE HERRLIN, ordförande
Folkskoleinspektör AXEL BROMANDER, v. ordförande
Komminister STIG HELLSTEN, sekreterare
Leg. läkaren FREDRIK CLASON
Professor GUNNAR RUDBERG

Suppleanter:

Byråföreståndare RAGNAR ALBREKTSON
Ombudsman OLOF NORDSTRÖM, kassaförvallare
Fru SIRI DAHLQUIST
Målaremästare K. E. DENNING, husvärd
Disponent SIGVARD HOVSTADIUS

INNEHÅLL

	Sid.
Vindhem. Dikt av kyrkoherde <i>Georg Granberg</i>	4
Början. Av fru <i>Ragnhild Törner</i>	5
Herren har omsorg om oss. Ur den första predikan i Vindh- hem, hållen av <i>Claës Törner</i>	14
Från mina år som Vindhemspräst. Av komminister eme- ritus <i>Gustaf Friman</i>	18
Vindhem nu — och vägen vidare. Av komminister <i>Stig Hellsten</i>	26
Vad Vindhem betytt för mig. Några vittnesbörd:	
Doktor <i>Helena Eriksson</i>	37
Domkyrkoklockare <i>Markus Sjödén</i>	39
Byråföreståndare <i>Ragnar Albrektson</i>	41
Fil. stud. <i>Siv Sagemark</i>	44
Ordförande i Stiftelsen Goda Herdars Minne	47
Vaktmästare i Vindhem	48
Diakonissor i Vindhem	49
Styrelsen för Stiftelsen Goda Herdars Minne	50